

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tat-28 ta' Gunju, 2006

Citazzjoni Numru. 84/1988/1

Joseph u Carmen konjuġi Buttigieg .

VS

Christine Crawford, u
b'degriet tal-20 ta' Lulju, 1988
I-Avukat Dr. Carmelo Galea ġie nominat
kuratur Deputat sabiex jirrappreżenta
lill-imsiefra Christine Crawford .

Il-Qorti ,

Rat iċ-ċitazzjoni li permezz tagħha l-atturi, wara li
ppremettew :

Illi l-atturi ilhom diversi snin jieħdu ħsieb inaddfu u
jikkuraw id-dar numru tnejn u tletin (32) Springs Street,
Xagħra, Għawdex, proprjeta' tal-imsemmija Christine
Crawford u fuq inkarigu tagħha u jirrendulha servizzi, kuri
u assistenzi numeruzi .

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi dawn is-servizzi kienu ġew reżi bil-patt li jithallas kumpens ġust u adegwat u fil-fatt kien intlaħaq ftehim illi l-konvenuta tbiegħ lill-atturi id-dar imsemmija u dawn ma jippretendu xejn iktar .

Illi pero' dan l-arrangament ma ġiex segwit .

Illi meta riċentement l-atturi saru jafu li l-konvenuta ser tbiegħ id-dar tagħha lil terzi u talbu li jithallsu l-kumpens li jiġihom din irrifjutat mingħajr ebda raġuni valida fil-liġi .

Talbu lill-konvenuta tgħid għaliex m'għandiex din il-Qorti :

1. Tillikwida l-kumpens dovut mill-konvenuta lill-atturi ħlas għas-servizzi, kuri w assistenzi reżi minnhom kif fuq ingħad .

2. Tikkundanna lill-konvenuta sabiex tħallas lill-atturi s-somma hekk likwidata .

Bl-ispejjeż inklużi dawk tal-mandat ta' inibizzjoni u tal-mandat ta' impediment ta' safar kontra l-persuna spediti fl-istess ismijiet.

Il-konvenuta hija mħarrka għas-subizzjoni li għaliha minn issa qegħda tiġi nġunta .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-atturi, konfermata bil-ġurament tagħhom .

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut nomine li permezz tagħha eċċepixxa illi:

1. Illi t-talbiet attriċi huma totalment infondati fid-dritt u fil-fatt, għaliex Christine Crawford dejjem ħallset lill-atturi sal-anqas ċenteżmu dovut lilhom tax-xogħol illi huma rrendew lilha, kif jirriżulta dettaljatament waqt it-trattazzjoni tal-kawża .

2. Illi mingħajr preġudizzju għall-premess, huma l-atturi illi huma debitori lejn il-konvenuti u mhux il-kuntrarju u dan in vista ta' diversi servizzi kuri w assistenzi

Kopja Informali ta' Sentenza

reżi mill-konvenuta lill-attriċi kemm f'Malta kif ukoll fl-esteru, u dwar dan l-konvenut eċċipjent nomine qiegħed formalment jeċċepixxi l-kompensazzjoni għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi ma' kull ammont illi jista' talvolta jirriżulta illi hu dovut lill-attur, dejjem mingħajr preġudizzju tas-sottomissjoni tal-konvenut eċċipjenti illi Miss Crawford ma għandha tagħti xejn lill-atturi .

3. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti tal-konvenut nomine minnu maħlufa .

Rat id-digriet tagħha tat-3 ta' Marzu 1989 fejn gie nominat l-avukat Dottor Franz Refalo bħala perit legali .

Rat id-digriet tagħha tat-13 ta' Ottubru 1999 fejn l-istess perit legali gie sostitwit bl-avukat Dottor Joseph R. Micallef fl-istess inkarigu .

Rat id-digriet tagħha tat-30 ta' Novembru 2000 fejn il-perit legali reġa' gie sostitwit fl-istess inkarigu, din id-darba bl-avukat Dottor Kevin Mompalao .

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet ulterjuri tal-konvenut nomine tat-8 ta' Marzu 2002 .

Rat ir-rapport ta' l-espert tagħha pprezentat fis-26 ta' Lulju 2005 u minnu maħluf fid-29 ta' Novembru 2005 .

Rat il-verbal tagħha tat-8 ta' Frar 2006 fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza .

Rat ukoll il-verbal tad-difensuri tal-kontendenti ta' l-istess jum fejn irrimettew ruħhom għar-rapport peritali .

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża, inkluzi d-dokumenti u affidavits eseбити u l-verbali tax-xhieda mismugħa .

Ikkunsidrat :

Illi permezz ta' din il-kawża l-atturi qed jitolbu li, wara li jiġi likwidat il-kumpens dovut lilhom għas-serviġi li jallegaw li rrendew lill-konvenuta, din tiġi kkundannata tħallashom l-ammont hekk likwidat għal dawn is-serviġi .

Il-perit legali, korrettement beda biex ittratta l-eċċezzjoni ulterjuri tal-preskrizzjoni kwinkennali . Huwa kien ta' l-opinjoni illi din l-eċċezzjoni għandha tiġi miċħuda in vista tal-ġurisprudenza minnu kkwotata, fis-sens illi din l-eċċezzjoni hija nkompatibbli ma' l-eċċezzjoni l-oħra tal-kompensazzjoni mressqa mill-istess konvenuta fin-nota ta' l-eċċezzjonijiet oriġinali tagħha . Din il-Qorti taqbel ma' tali konkluzjoni u tagħmilha tagħha . Għalhekk l-eċċezzjoni ulterjuri tal-preskrizzjoni qed tiġi minnufih respinta .

Dwar il-mertu, wara li sema' l-provi prodotti mill-kontendenti,¹ il-perit legali kien f'pożizzjoni jikkonferma illi l-atturi tassew rrendew xi serviġi lill-konvenuta li tagħhom ma kienux ġew adegwatament ikkumpensati . Infatti, wara li jagħti espożizzjoni dettaljata dwar il-prinċipji legali li fuqhom hija bbażata kawża simili, u kif din it-tip ta' kawża ġiet ittrattata sew fid-dottrina legali kif ukoll fil-ġurisprudenza tal-Qrati tagħna,² Dottor Mompalao kkonkluda illi : " ... *jħoss illi huwa dritt legali ta' l-atturi illi jithallsu għal dak illi irrendew, żgħir kemm huwa żgħir, jew kbir kemm huwa kbir.* " ³

Mill-provi prodotti rrizulta illi l-atturi bdew jieħdu ħsieb id-dar tal-konvenuta, mara barranija, fiż-żmien kollu li hija kienet tkun imsiefra u nieqsa minn din il-gżira, kif ukoll meta kienet tibgħat xi mistednin tagħha joqgħodu fil-post tagħha . L-atturi kienu ġirien tagħha . Dan is-servizz ta' *caretaking* għamluh għal sittax-il sena, minn xi sena wara li l-konvenuta akkwistat il-post tagħha fix-Xagħra, sa ftit qabel ma bieghtu . Għad-dettalji tal-kwalita' u entita' ta' l-istess serviġi u a skans ta' ripetizzjonijiet inutili, qed issir referenza sħiħa għall-provi miġbura mill-perit legali, kif riportati fir-relazzjoni tiegħu .

¹ Ara fol.108 sa 147 tal-process .

² Ara fol.152 sa 158 ibid.

³ Ara fol.156 ibid.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-perit legali *arbitrio boni viri* ffissa rata ta' erba' liri maltin (Lm4) fix-xahar bħala kumpens għas-serviġi resi fuq perijodu ta' l-ewwel tmien (8) snin, u rata oħra ta' għaxar liri maltin (LM10) fix-xahar għall-aħħar tmien (8) snin . Tenut kont tat-tip ta' serviġi resi mill-atturi, l-Qorti tqis din ir-rata bħala waħda ġustifikata .

Għalhekk jiġi li huwa dovut lill-atturi għall-assistenzi resi lill-imsemmija Christine Crawford :

Lm 4 x 12 x 8 = Lm 384 +
Lm10 x 12 x 8 = Lm 960
Total ta' : Lm1344

Taqbel ukoll illi kif issuġġerixxa l-perit legali, għandu jkun hemm temperament fil-kap ta' l-ispejjeż, in vista tal-fatt tal-pretensjonijiet xi ftit jew wisq esaġerati ta' l-atturi .

Għal dawn il-motivi, tiddecidi l-kawża billi tilqa' t-talbiet attriċi u

1. tiddikjara illi l-konvenut nomine, bħala kuratur tal-konvenuta msiefra Christine Crawford, huwa tenut iħallas lill-atturi kumpens għas-servizzi reżi minnhom lill-istess Christine Crawford; konsegwentement

2. tillikwida l-kumpens dovut lill-atturi fis-somma ta' elf tliet mija erba' u erbgħin lira maltija (Lm1344) u

3. tikkundanna lill-konvenut nomine sabiex iħallas lill-atturi l-ammont hekk likwidati .

L-ispejjeż, għandhom jiġu ssoportati, kwantu għal terz mill-atturi stess, u żewġ terzi mill-konvenut nomine .

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----